

indhentet gennem Den internationale Arbejdsorganisation, Verdenssundhedsorganisationen og Internationalt Røde Kors.

Efter at have nedstemt et polsk-bulgarsk resolutionsforslag vedrørende sanktioner imod Portugal vedtog 16. samling med 99 stemmer for, 2 imod (Sydafrika og Spanien) medens 1 afstod (Frankrig), et af 49 afroasiatiske lande fremlagt resolutionsforslag.

Ved denne resolution bekræftedes det angollesiske folks ret til selvbestemmelse, og det besluttedes at lade den på 15. samling oprettede underkomité fortsætte undersøgelse af forholdene i Angola og indberette til sikkerhedsrådet og plenarforsamlingen om måder og midler til at sikre, at underkomiteen kunne opfylde sit formål. Videre opfordredes den portugisiske regering til at iværksætte reformer og frigive politiske fanger, samt til at give 17. samling underretning om, hvilke skridt der var taget hertil.

På 17. plenarforsamling besluttedes det først, at dagsordenens punkt om situationen i Angola skulle behandles i 4. udvalg men ved en senere resolution vedtog plenarforsamlingen, at sagen skulle overføres til direkte behandling i plenarforsamlingen, hvor også beretningen fra 17-mandsudvalget behandlede (pkt. 25). Desuden blev Angolas forhold behandlet under det dagsordenspunkt, der omfattede beretningen fra det særlige udvalg vedrørende områder under portugisisk administration (pkt. 54), hvilken sag først kom for 4. udvalg.

Grundlaget for 17. samlings behandling af Angola-spørgsmålet var en ny beretning fra underudvalget, af hvilken det fremgik, at underudvalgets bestræbelser for at opnå adgang til Angola var strandet på den portugisiske regerings afvisning. Portugal havde kun villet samarbejde med udvalget ved at besvare konkrete spørgsmål til Portugals permanente repræsentant ved FN. Denne holdning var blevet begrundet med en henvisning til, at statistiske og andre oplysninger, som Portugal tidligere havde givet udvalget, skulle være blevet gengivet ukorrekt og ufuldstændigt.

Den nævnte beretning er inddelt i tre dele, hvoraf den første omhandler plenarforsamlingens behandling af spørgsmålet på den genoptagne 16. samling og underudvalgets arbejde, herunder dets mislykkede forsøg

på at udvirke den portugisiske regerings samarbejde. Anden del omfatter dels en beskrivelse af de væbnede sammenstød mellem portugisiske styrker og nationalisterne i Angola, dels oplysninger vedrørende de angollesiske flygtninge, spørgsmålet om politiske fanger i Angola og den politiske udvikling i landet. Hertil knytter sig en bedømmelse af situationens internationale aspekter, i det væsentlige for så vidt angår forholdet til Congo (Leopoldville). Det afsluttende tredje afsnit indeholder underudvalgets konklusioner. Udvalget afviser heri, at de portugisiske militære operationer i Angola kan accepteres som blotte „begrænsede politiaktioner“, som falder inden for rammerne af begrebet: opretholdelse af ro og orden. Heller ikke Portugals påstand om, at de sidste år bekendtgjorte reformer udgør et betydeligt bidrag til løsningen af Angola-spørgsmålet, kan underudvalget endossere. Ifølge beretningen synes reformerne fremfor at fremme folkets selvstyre snarere beregnet på at styrke Angolas politiske integration med Portugal, ligesom underudvalget ikke finder, at den portugisiske regering havde oprettet frit valgte og repræsentative politiske institutioner med henblik på „transfer of power to the people of Angola“. Ifølge underudvalgets opfattelse frembyder situationen i Angola en alvorlig udfordring til De forenede Nationer, hvortil kommer, at sammenstødet mellem det voksende krav om afslutning på kolonialismen i Afrika og den portugisiske regerings uvilje mod at give Angola selvbestemmelse kan udvikle sig til en eksplosiv situation. Underudvalget afviser de portugisiske bestræbelser for at opbygge et „multiracial society“, og opfordrer den portugisiske regering til at iværksætte FNs tidligere resolutioner om Angola ved at anerkende områdets selvbestemmelsesret, afslutte den væbnede aktion, give almindelig politisk amnesti og forhandle med de politiske partier om oprettelse af frit valgte og repræsentative politiske institutioner med henblik på overdragelse af magten til det angollesiske folk. Skulle den portugisiske regering endnu engang undlade at efterkomme FNs resolutioner i denne sag, vil situationen i Angola efter underudvalgets mening uundgåeligt forværres yderligere og blive en mere alvorlig trusel mod den internationale fred